

Takaus Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n luottolimiitin nostamiseksi

Kunnanhallitus 09.06.2026 § 185

Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lla on käytettävissä 100 000 euron tililimiitti. Ennen Siikalatvan Lämpö Oy:n ja Siikalatvan Vesi- ja Lämpö Oy:n sulautumista 30.6.2024 molemmilla yhtiöillä oli käytettävissä 100 000 euron tililimiitti. Sulautumisvaiheessa sulautuneen yhtiön (Siikalatvan Lämpö Oy) tililimiitti piti lakkauttaa.

Siikalatvan kunnan konserniohjeen 10. luvun (Tytäryhteisön ennakokäsitysmenettely) mukaan tytäryhteisön hallituksen/hallituksen puheenjohtajan/toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen kunnan/ konsernijohtajan ennakokäsitys mm. toimintaan nähden merkittävistä investoinneista tai tärkeän omaisuuden tai oikeuksien hankkimisesta, merkittävästä lainanotosta sekä periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävistä sopimuksista ja toiminnan laajakantoisista muutoksista.

Kunnanhallitus antaa konsernijohtajan tehtävään kuuluvan kunnan ennakokäsityksen tytäryhteisöille hallintosäännön mukaisesti. Tytäryhteisön hallituksella on velvollisuus valvoa, että ennakokanta on hankittu ja että se kirjataan sen kokouksen pöytäkirjaan, jossa tehdään asiaa koskeva päätös.

Ennakokäsityksen antaa asiasisällön mukaan kunnanhallitus tai kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan ennakokäsitys riittää silloin, kun kyse on konsernin kannalta vähäisestä muutoksesta. Omistajan ennakokäsityksen hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Tytäryhteisön hallitus ja toimiva johto kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä ja yhteisön johtamisesta.

Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:pyytää kunnanhallitukselta konserniohjeen mukaista ennakokäsitystä 100 % omavelkaisen takauksen myöntämisestä tililimiitin nostamiseksi 100 000 eurosta 300 000 euroon. Perusteluina tililimiitin nostamiseen on likviditeetin varmistaminen ja varautuminen yllättäviin, ennakoimattomiin tilanteisiin. Limiitin nosto tehostaa operatiivisen maksuvalmiuden hallintaa ja luo tarvittavaa puskuria tilanteisiin, joissa tulot ja menot ajoittuvat epätasaisesti.

Esittelijä Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää antaa Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lle ennakokäsityksenä, että:

1. yhtiö nostaa tililimiitin 100 000 eurosta 300 000 euroon.
2. yhtiö varautuu osoittamaan riittävät vastavakuudet siinä vaiheessa, kun tililimiitin noston takausta valmistellaan kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Päätös Siirretään seuraavaan kokoukseen.

Kunnanhallitus 16.6.2026 § 201

Esittelijä	Kunnanjohtaja Pekka Iivari
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lle ennakkokäsityksenä, että: 1. yhtiö nostaa tililimiitin 100 000 eurosta 300 000 euroon. 2. yhtiö varautuu osoittamaan riittävät vastavakuudet siinä vaiheessa, kun tililimiitin noston takausta valmistellaan kunnanvaltuuston päätettäväksi.
Päätös	Siirretään seuraavaan kokoukseen.

Kunnanhallitus 22.6.2026 § 215

Esittelijä	Kunnanjohtaja Pekka Iivari
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lle ennakkokäsityksenä, että: 1. yhtiö nostaa tililimiitin 100 000 eurosta 300 000 euroon. 2. yhtiö varautuu osoittamaan riittävät vastavakuudet siinä vaiheessa, kun tililimiitin noston takausta valmistellaan kunnanvaltuuston päätettäväksi.
Päätös	1. Päätösehdotuksen mukaisesti. 2. Päätösehdotuksen mukaisesti. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta julkilukemalla kokouksessa. Ojakoski jääväsi (edustusjäävi) itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.19-18.25. Myllynen ja Hepo-oja jääväsi (yleislausekejäävi) itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.22- 18.25. Louet poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.21 ja palasi kokoukseen klo 18.43.(§ 217).

Kunnanhallitus 9.9.2026 § 270

Kunnanhallitus on päättänyt antaa Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lle ennakkokäsityksenä (22.6.2026 § 215), että:
1. yhtiö nostaa tililimiitin 100 000 eurosta 300 000 euroon., ja
2. yhtiö varautuu osoittamaan riittävät vastavakuudet siinä vaiheessa, kun tililimiitin noston takausta valmistellaan kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Tililimiitin noston tavoitteena on turvata Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lle joustava ja jatkuva rahalähde tilanteessa, jossa yhtiön vanha tililimiitti ei enää vastaa sulautuneen ja siten laajemman yhtiön kassavirtavaatimuksia sekä kausivaihtelujen vaatimaa rahahuoltoa.

Kuntalain mukaisen takauksen edellytysten täyttyminen sekä valtiontukisääntely

Kuntalain mukaan valtuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista (14 §). Lain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia varallisuudenhoitoa sekä rahoitus- ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Kuntalain 15 luvun 129 §:ssä säädetään lainan, takauksen tai muun vakuuden antamisen edellytyksistä.

Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei voi myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kunnat järjestävät asukkailleen palveluita, joista suurin osa on määritelty kuntien tehtäviksi laissa. Kuntalain 2 luvun 7 §:n mukaan ”kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät. Laissa säädetään myös siitä, kun tehtäviä on järjestettävä yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa (lakisääteinen yhteistoiminta). Kunta voi sopimuksen nojalla ottaa hoitaakseen muitakin kuin itsehallintoonsa kuuluvia julkisia tehtäviä.”

Kunnan toimiala on käsite, joka määrittelee toimintoja, joissa kunta voi toimia. Kunnan toimiala jakautuu kunnan lakisääteisiin tehtäviin ja kunnan yleiseen toimialaan. Yleiseen toimialaan kuuluvat mm. tehtävät, jotka kunta on itsehallinnon nojalla ottanut suorittaakseen. Nämä liittyvät yleensä talouteen, työllisyyteen, elinkeinotoiminnan edistämiseen ja asumiseen. Esimerkiksi vesi- ja jätehuolto kuuluvat kuntien merkittävimpiin tehtäväkokonaisuuksiin.

Kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C155/02). Tiedonannon 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 % lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

Siikalatvan kuntakonsernin varainhoidon sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan periaatteet (kunta ja tytäryhteisöt) kohdan 3.2. mukaan tytäryhteisöjen esittämille rahoitus-, laina-, takaus- ja vakuuspäätöksille varataan riittävä valmistelu-aika ja annetaan valmistelun tarvitsemat tiedot. Kunnan vastuuvastuuvalmistelija tarkastelee

päätösesityksessä hallintosäännön, lain ja viranomaisohjeiden vaatimukset. Kaikki takaukset ja pääomituksat tarkastellaan valtiontukisäännösten näkökulmasta.

Varainhoidon sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan periaatteiden mukaan takauksen voi myöntää vain, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin. Tällöin rahoitusta hakevan yhtiön on oltava kunnan yli 50-prosenttisesti omistama tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Takausta ei voida antaa taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yhteisölle. Takauksen hakijan on esitettävä laskelmat, jotka osoittavat yhteisön kyvyn hoitaa luottolimiitin nostosta aiheutuvat velvoitteet.

Siikalatva kunta perii kaikista takauksista markkinaperusteisen takausprovisio. Takausprovisio määritellään pääsääntöisesti ulkopuolisen rahamarkkinatoimijan riskiarvioinnin perusteella. Kunnan antaman takauksen edellytyksenä on riittävä vastavakuus. Vastavakuutta määrättäessä otetaan huomioon samalle yhteisölle annettujen takausten kokonaismäärä ja kokonaisriski.

Etukäteistarkastelun tavoitteena on dokumentoida päätöstekstiin perustelut sille, miksi kyseinen toimenpide ei ole kiellettyä valtiontukea. Tarkastelu suoritetaan yhteistyössä valmistelijan ja yhteisön johdon kanssa. Perustelut esitetään konsernijohtolle päätösehdotuksen yhteydessä.

Mikäli kunta myöntää lainaa tai takauksia, johon sisältyy valtiontukea, tehdään asianmukaiset tiedonannot. Kohdassa 3.3 määritellään takauksen myöntämisen edellytykset ja periaatteet. Takauksien myöntämisessä kunta noudattaa kuntalain (410/2015, muutoksineen) 15:129 §:ssä säädettyjä edellytyksiä. Kuntalain 129 §:n momentin 2 mukaisesti kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Safe harbour -maksu on Pk-yrityksille myönnettävien takausten markkinaehtoisuutta kuvaava viitemaksu. Jos takauksen myöntäjä perii takauksesta vähintään komission määrittämän safe harbour taulukon (ks. Opas de minimis -tuista) mukaisen takausmaksun, kyse ei ole lainkaan valtion tuesta. Rahoitustoimintaa koskevan ohjeen mukaan takauksen hakija tekee yhteistyötä takaukseen sisältyvän valtiontuen määrittämiseksi ja riittävien tietojen toimittamiseksi päätösesityksiin. Tällöin on arvioitava

- miten takauksen kohteena oleva toiminto kuuluu kunnan toimialaan,
- miten on osoitettu, että toiminta/investointi ei vääristä kilpailua (ei aseta yksityistä vastaavaa toimijaa eri asemaan),
- onko yksityisellä toiminnalla edellytyksiä vai onko alueella jo yksityisiä toimijoita,
- onko palvelu välttämätön kuntalaisten kannalta, jos yksityistä toimintaa alueella ei ole ja
- alueellinen ulottuvuus ei ulotu vain kunnan rajoihin

(lähtökohtaisesti tarkastelualueena voi olla koko EU).

Kunnan tulee lisäksi huomioida Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artikla 107. Toimenpiteen katsominen valtiontueksi edellyttää käytännössä seuraavien neljän tunnusmerkin täyttymistä (SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohta) yhtäaikaaisesti:

1. Julkisia varoja (esim. valtion, kuntien tai kuntayhtymien varoja) kanavoidaan yrityksiin/ taloudelliseen toimintaan
2. Taloudellinen etu on valikoiva, eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin (esimerkiksi jollekin alalle tai alueelle)
3. Toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua (kilpailuvaikutuskriteeri)
4. Toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (kauppavaikutuskriteeri)

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklassa 108 kohdassa 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täytyminen (kaikkien ei tarvitse täytyä) riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakausta (kunnan takaus) ole valtiontukea:

- lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti
- takaus ei kata enempää kuin 80 % lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
- takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta (takausprovisio). (Kuntaliitto)

Valtiontuen käsite kattaa kaikki rahoitusmuodoltaan varsin moninaiset julkisen sektorin toimenpiteet, joilla tuetaan yrityksen taloudellista tilannetta. Tarkastelussa on huomioitava, että harjoittaako tuettava taho taloudellista toimintaa. Ratkaisevaa on, harjoittaako organisaatio taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla. Myös voittoa tavoittelemattomat tai yleishyödylliset tahot kuten yhdistykset, innovaatiovälittäjät (teknologiakeskukset ja yrityshautomot), kunnalliset kehittämissyhtiöt sekä kolmannen sektorin järjestöt kuuluvat siten EU:n valtiontukisääntöjen ja de minimis -asetuksen piiriin, jos ne harjoittavat taloudellista toimintaa jos muut valtiontuen kriteerit täyttyvät. Käytännössä se, harjoittaako tuensaaja taloudellista toimintaa vai ei, tulee aina arvioida tapauskohtaisesti.

Taloudellista toimintaa, johon valtiontukisääntöjä ei sovelleta, ei ole esimerkiksi julkisen sektorin viranomistoiminta (esim. poliisi, rajavalvonta, liikenneturvallisuus), koulutuspalvelujen tarjoaminen (yleinen peruskoulutus ja tutkintoon tähtäävä koulutus) tai tuki yleisen infrastruktuurin rakentamiseen, joka on esteettä kaikkien käytettävissä (vesijohtoverkostot, teiden rakentaminen) ja jota ei ole tarkoitus hyödyntää kaupallisesti.

Kuntaliiton ohjeen mukaan kuntien on riittävän oikeusvarmuuden saavuttamiseksi perustelua pyrkiä lähtökohtaisesti noudattamaan tiedonannossa määriteltyjä vaatimuksia. Mikäli kunta poikkeaa

tiedonannossa määritellyistä vaatimuksista, niin kunnalla on näyttötaakka siitä, että takaukseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea.
Johtopäätökset

Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy on kunnan 100 % omistama tytäryhtiö, joka huolehtii vesihuollosta sekä kaukolämpötoiminnasta. Takaus ei aiheuta kunnalle merkittävää taloudellista riskiä ja luottolimiitin määrä on suhteutettu yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Takaus on tarpeellinen yhtiön toiminnan turvaamiseksi ja kunnan sekä muiden asiakkaiden lämpöenergia- ja vesihuollon varmistamiseksi. Siikalatvan kunta edellyttää Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:ltä luottolimiitin suuruisen vakuuden. Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n vuoden 2025 tilinkauden tulos oli lievästi voitollinen.

Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n (yhtiö) kohdalla kyseessä on takauksen myöntäminen kunnan sidosyksikölle, joka vastaa kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta sekä vesihuollosta kunnan alueelle sekä kunnan lakisääteisten peruspalvelujen käyttöön.

Euroopan unionin asettamien edellytysten täyttyminen

Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n hallitus on käsitellut tililimiitin nostamiseen liittyvää takausta kokouksessaan 3.9.2026. Hallitus pyytää kunnalta 100 % takausta luottolimiitin korottamiseksi 200 000 eurolla. Yhtiön toimitusjohtaja on todennut kirjallisesti 4.9.2026, että Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy sitoutuu antamaan kunnalle tililimiitin korotukselle myönnettävän takauksen vastavakuudeksi kunnan takausvastuuseen nähden riittävän vakuuden, joka kohdistuu Rantsilan lämpökeskukseen. Lämpökeskus sijaitsee osoitteessa Purutie 3, 92500 Rantsila, kiinteistötunnus 791-433-28-6. Vakuuden tarkempi määrä, muoto ja muut ehdot sovitaan erikseen ennen takauksen voimaantuloa.

Takausta haetaan 100 % luottolimiitin määrästä. Euroopan Unionin ehtona on, että takaus kattaa enintään 80 % takauksesta, joten ko. ehto ei täyty. Tiedonannossa todetaan kuitenkin, että jos yksittäinen edellytys ei täyty, ei se vielä tarkoita, että takaus automaattisesti katsotaan valtiontueksi. Takauksesta peritään takausprovisio, joka asetetaan yhdenmukaisella periaatteella kunnan toisiin tytäryhtiöihin nähden.

Komissio on antanut tiedonannon SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01), jonka 6 kohdan mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on "yritys".

Tiedonannossa todetaan myös, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi. Edellä mainitut perustelut puoltavat arviota, että yhtiön tililimiitin nostamiseen annettava kunnan omavelkainen takaus ei vääristä tai uhkaa vääristää kilpailua. Kuntalain 14 § 2. momentin 9. kohdan mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen antamisesta toisen velasta.

Kunnilla on mahdollisuus antaa takaus ns.” puhtaasti ei taloudelliseen toimintaan” tai taloudelliseen toimintaan, joka ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla. Lakisääteinen tai luonnollinen monopolitoiminta ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla. (Kuntaliitto.) Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n (yhtiö) kohdalla kyseessä on takauksen myöntäminen kunnan tytäryhtiölle, joka vastaa kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta sekä vesihuollosta kunnan alueella. Vesihuollon osalta kyseessä on kunnan lakisääteisen perusinfrastruktuurin tarjoamisesta ja varmistamisesta. Yhtiö omistaa koko kunnan alueella mm. kaukolämpöverkon.

Takaukseen Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:lle ei näin ollen liity Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaista kiellettyä valtiontukea, koska valtiontukea koskevat kriteerit eivät edellä selostetuin tavoin täyty (mm. yhtiön kunnan alueella omistama kaukolämpöverkko).

Esittelijä

Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Siikalatvan kunta:

1. myöntää 100 % takauksen Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n luottolimiitin nostamiselle 100 000 eurosta 300 000 euroon.
2. perii takauksesta puolivuositain 1,24 %:n takausprovision luottolimiitin korotetun luottomäärästä (200 000) lasketun takauksen mukaan
3. edellyttää, että Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy luovuttaa kunnan takaukselle vastavakuuden
4. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan takausta koskevat asiakirjat

Lisäksi pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta julkilukemalla kokouksessa.

Käsittely

Myllynen jääväsi (yleislausekejäävi) sekä Ojakoski (yhteisöjäävi) ja Niiranen (yhteisöjäävi) jäävisivät itsensä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

1. Päätösehdotuksen mukaisesti.
2. Päätösehdotuksen mukaisesti.
3. Päätösehdotuksen mukaisesti, yrityskiinnitys.
4. Päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta julkilukemalla kokouksessa.

Väisänen poistui kokouksesta klo 20.42.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää, että Siikalatvan kunta

1. myöntää 100 % takauksen Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy:n luottolimiitin nostamiselle 100 000 eurosta 300 000 euroon.
2. perii takauksesta puolivuositain 1,24 %:n takausprovision luottolimiitin korotetun luottomäärästä (200 000) lasketun takauksen mukaan.
3. edellyttää, että Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy luovuttaa kunnan takaukselle vastavakuuden.
4. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan takausta koskevat asiakirjat.

Lisäksi pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta julkilukemalla kokouksessa.

Päätös

1. Päätösehdotuksen mukaisesti.
2. Päätösehdotuksen mukaisesti.
3. Päätösehdotuksen mukaisesti.
4. Päätösehdotuksen mukaisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta julkilukemalla kokouksessa.